

Stanisław Pisarek

Informacje

Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne 5, 367-371

1972

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

I N F O R M A C J E

Dnia 30 września 1971 roku odbyła się w Wyższym Śląskim Seminarium Duchownym w Krakowie uroczysta inauguracja roku 1971/1972 z udziałem ks. Bpa Ordynariusza katowickiego dr. Herberta Bednorza, Zarządu Seminarium oraz grona profesorów i wykładowców. Uroczystości inauguracyjne rozpoczęła wspólna msza św. koncelebrowana z homilią ks. Bpa Ordynariusza. W auli seminarialnej wszystkich zebranych gości, profesorów i kleryków przywitał ks. rektor dr Stanisław Szymecki po odśpiewaniu przez chór kleryków „Gaude Mater Polonia”. Następnie otwarcia nowego roku dokonał ks. Bp Ordynariusz, który podkreślił między innymi wartość prawdziwej nauki teologicznej w duchu nauczania Kościoła i wspominał o swoich dążeniach, aby Seminarium Śląskie przenieść do Katowic. Wykład inauguracyjny wygłosił ks. prof. dr Stanisław Grzybek na temat „Pismo św. w wykładach teologii po *Vaticanum II*”. Po wykładzie ks. Bp Ordynariusz dokonał immatrykulacji 38 kleryków I roku. Chór kleryków pod kierownictwem ks. prefekta Ryszarda Dyllusa odśpiewał następnie „Gaudeamus igitur”.

Po inauguracji odbyło się posiedzenie Rady Profesorskiej któremu przewodniczył ks. Bp Ordynariusz. Po przemówieniu ks. Bpa Ordynariusza program wychowawczy i dydaktyczny na rok bieżący przedstawili po kolei ks. rektor dr Stanisław Szymecki i kierownik studiów ks. dr Stanisław Pisarek. Nastąpiły krótkie sprawozdania: ks. dra Romualda Raka o obradach Kongresu Teologów (sekcja Pastoralna); ks. doc. dra hab. Remigiusza Sobańskiego nt. Śląskich Studiów Historyczno-Teologicznych; ks. mgra Władysława Basisty nt. Zjazdu profesorów homiletyki; ks. mgra Damiana Zimonia, wicerektora, nt. spotkania księży przełożonych z księżmi pracującymi w duszpasterstwie na zebraniach dekanalnych w roku 1970/71. (St. S.)

*

Należy to już poniekąd do tradycji w Wyższym Śląskim Seminarium Duchownym, by nowy rok nauczania rozpoczynać od sympozjum poświęconego jakiejś aktualnej problematyce. Po rozważeniu w ostatnich latach problematyki socjalno-pastoralnej, ekumenicznej i liturgicznej, wybrano na początku roku 1971/72 tematy biblijne. W dniach od 28 do 30 września 1971 r. odbyło się więc Sympozjum Biblijne zakończone Inauguracją w dniu Księcia Egzegetów, św. Hieronima. Temat ramowy wyznaczony dla wykładów i dyskusji brzmiał: Od egzegezy naukowej do duszpasterstwa. Organizatorom chodziło o znalezienie pomostu między nauką egzegezą a praktyką duszpasterską. Na wyznaczenie takiego celu Sympozjum miał wpływ stwierdzany ogólnie rozdział mię-

dzy nauką biblijną a stosowaniem jej wyników w codziennej działalności duszpasterskiej. Stąd też wynikała wyraźna dwutorowość wykładów i dyskusji wygłoszonych i przeprowadzonych w ramach urządnego Sympozjum Biblijnego 1971.

Jedne wykłady były wygłaszane przez biblistów wykładowców Pisma Świętego w uczelniach teologicznych, inne wygłaszali duszpasterze zaangażowani w sprawy biblijne.

Do pierwszej kategorii trzeba by zaliczyć zasadnicze wykłady pierwszego dnia obrad: ks. dra J. Chmiela z Krakowa nt. „*Nowe problemy w egzegezie Starego Testamentu*” oraz ks. prof. dra F. Gryglewicza z KUL, który w swoim wykładzie wskazał na nowe problemy, interesujące obecnie egzegetów Nowego Testamentu.

W drugim dniu obrad, który był poświęcony w całości Psalmom, na tej linii naukowej znajdowały się wykłady ks. mgr A. Drei („*Współczesna egzegeza Psalmów*”) oraz ks. mgr A. Sapińskiego o polskich przekładach Psalmów od Psalterza bł. Kingi do Psalterza R. Brandstaettera. Ukoronowaniem tej linii naukowej był wykład kończący Sympozjum Biblijne na uroczystej inauguracji nowego roku 1971/72. Tematem tego wykładu było Pismo Święte w wykładach teologii po Vaticanum II. Wygłosił go dziekan Wydziału Teologii w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie ks. prof. dr S. Grzybek.

Pośredniej drogi włączania wyników egzegezy naukowej w kultyczną i nauczycielską działalność Kościoła szukali w swoich wystąpieniach ks. dr R. Rak z Katowic oraz ks. dr E. Szymanek T. Chr. z Poznania (Psalm w muzyce zwłaszcza polskiej; Psalm w nauczaniu — w homilii i katechezie) a także opat z Tyńca, O. Placyd Galiński OSB. Ten ostatni korzystając z bogatej pod tym względem tradycji benedyktyńskiej mówił o Psalmach w duchowości współczesnego kapłana i klero.

Ponadto w ramach Sympozjum usiłowano ukazać pewne sposoby korzystania dzisiaj z Biblii w codziennym życiu Kościoła. To zadanie spełniały wszystkie homilie wygłaszane w ramach liturgii eucharystycznej. Były to homilie do czytań danego dnia raczej syntetyczne niż analityczne osnute wokół głównej myśli zaznaczającej się zarówno w lekcji jak i ewangelii (ks. dr M. Markłowski, ks. dr S. Pisarek, ks. Bp Ordynariusz dr H. Bednorz w Mszy Świętej inauguracyjnej w święto Księcia Egzegetów, św. Hieronima). Wskazano też na możliwość nowego sposobu kształtowania polskich niesporów z wykorzystaniem pięknego śpiewu Psalmów, z czytaniem fragmentu Pisma Świętego zamiast capitulum, z wyjaśnieniem i zastosowaniem go do aktualnej sytuacji życiowej w homilii (ks. dr R. Rak). W grupie nabożeństw trzeba by też pomieścić nabożeństwo Słowa Bożego na temat „Powołanie Boże” z homilią ks. rektora dra S. Szymeckiego.

Na sposoby pogładowego i atrakcyjnego nauczania Biblii miały wskazać — gawęda ilustrowana przeżroczami z pobytu w Ziemi Świętej (ks. prob. A. Bieżanowski z Żor); omówienie akcji biblijnej pn. „Módlmy się słowami Psalmów”, przeprowadzonej w Wiśle i w Ustroniu Śląskim w ramach duszpasterstwa wczasowiczów w lipcu 1971 r. (ks. dr S. Pisarek); prezentacja Wystawy Biblijnej poświęconej Psalmom (pokaźny zbiór polskich tłumaczeń Psalterza, plansze malowane przez A. Knefla i grafika E. Zubowskiej z Otwocka); wykonanie kilku wybranych Psalmów według

melodii dawnych i współczesnych m. in. Mikołaja Gomółki, ks. J. Gelineau S. J., K. Gärtner, A. Nawrockiego; to bogactwo psalmodii dawnych i nowych ukazała schola kleryków pod kierownictwem ks. R. Dyllusa. Przy obecnym poszukiwaniu w duszpasterstwie metody i modelu dla katechizacji dorosłych bardzo cennym było wystąpienie ks. prob. dra J. Urbaczki z Katowic — Wełnowca. Dzieląc się ze słuchaczami swoimi doświadczeniami z prowadzonych już od lat w swojej parafii godzin biblijnych ukazał tę formę studiowania Biblii w grupie jako model mogący być z powodzeniem stosowanym w postulowanej obecnie katechizacji dorosłych.

W krytycznej ocenie całego Sympozjum, mając na uwadze lepszą organizację tego rodzaju imprezy naukowej i pasterskiej w przyszłości, należałoby wytknąć brak zajęć w mniejszych grupach o charakterze konsersatoriów. W nich bowiem istnieją bardziej sprzyjające warunki dla rozwinięcia nieskrępowanej dyskusji. Dyskusje przeprowadzane w auli po każdym wykładzie miały raczej charakter wyjaśniający i uzupełniający. Sprawnie przewodniczyli obradom na Sympozjum w pierwszym dniu ks. dr K. Markłowski i ks. dr J. Chmiel w „Dniu Psalmów”.

Ks. Stanisław Pisarek

*

W roku 1970/71 klerycy Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie opracowali następujące prace dyplomowe:

M. Anczok, *Hesed Boże w Księgach Psalmów*; J. Grella, *Ideologia a religia*; J. Hermais, *Fundusz Wolnych Kuksów i budowanie kościołów na Górnym Śląsku*; K. Janiurek, *Jezus Chrystus postacią historyczną*; A. Kandziora, *Św. Paweł jako duszpasterz*; J. Knyć, *Skład i analiza „Kancjonaułu Katolickiego”*-, K. Kopeć, *Opinia księży proboszczów na temat praktyki przedszkolnej Komunii św.*; R. Korbel, *Polityka narodowościowa Ks. Kard. Jerzego Koppa, Kurii Wrocławskiej i kleru diecezjalnego w opinii polskiej prasy narodowej czyli „Górnoślązaka” w latach 1902—1905 na Śląsku*; O. Kuśka, *Problem złorzeczenia w Psalmach*; G. Lenert, *Życie pozagrobowe w Księdze Psalmów*; S. Łakomy, *Wolność religijna w świetle nauki Soboru Watykańskiego II*; G. Mazur, *Metody działalności misyjnej św. Pawła według Dziejów Apostolskich*; S. Nieszporek, *Pismo Św. Nowego Testamentu. Cykl czytań na 31 dni maja lub października*, H. Piecha, *Społeczno-ekonomiczne aspekty trudności rozwojowych krajów rozwijających się w świetle encykliki „Populorum progressio”*; J. Placha, *Apologetyka O. Teilharda de Chardin*; H. Seweryn, *Pieśni pątnicze związane z kultem M. B. Piekarskiej*; J. Wiśniowski, *Tydzień ożywienia biblijnego w parafii*; J. Wojciech, *„Dostateczny śpiewnik” Karola Piekoszewskiego jako wyraz troski o polską pieśń religijną na Śląsku w połowie XIX wieku*; Z. Zieleźnik, *Apokryficzna Ewangelia Tomasz a Ewangelie kanoniczne.* (SB).

*

Następujący kapłani diecezji katowickiej uzyskali w Krakowie w latach 1967—1971 stopień licencjata teologii:

Ks. H. Jeziorski na podstawie pracy z katechetyki, *Pedagogiczne wykorzystanie uczuć w katechizacji dzieci*; ks. W. Myszor na podstawie pracy z patrologii, *Zagadnienie herezji w listach św. Cypriana*; ks. F. Gruszka na podstawie pracy z filozofii religii, *Koncepcja filozofii religii Rahnera w „Hörer des Wortes”*; ks. S. Cichy na podstawie pracy z liturgiki, *Liturgia w świetle mów św. Piotra Chryzologa. Studium historyczno-liturgiczne.* (SB)

*

W latach 1969 i 1970 większość kandydatów do egzaminu proboszczowskiego przewidzianego kan. 459 § 3 n. 3 wybrało jako przedmiot pracy pisemnej tematy ustalone przez Kurie Diecezjalną, związane z aktualnymi zagadnieniami teologiczno-duszpasterskimi, wynikającymi z dekretów Soboru Watykańskiego II. Niektórzy zaś opracowali tematy dowolne wyśunięte od siebie.

Oddano w tym okresie w maszynopisie następujące prace proboszczowskie: ks. L. Błacha, *Wybór stanu*; ks. A. Brzezina, *Aktywizacja religijna nowego osiedla mieszkaniowego w ramach apostołatu świeckich na przykładzie Osiedla Halemba II w Rudzie Śl.*; ks. J. Cedzich, *Kultura masowa jako problem społeczno-duszpasterski (na przykładzie parafii św. Jana Chrzciciela w Tychach)*; ks. G. Nowiński, *Turza, jako nowe Sanktuarium Maryjne*; ks. S. Ogaza, *Wspólne życie kleru*; ks. J. Student *Rok liturgiczny w duszpasterstwie dzieci szkół podstawowych*; ks. A. Swadźba, *Katolicka stacja duszpasterska w Drutarni-Brusku*; ks. B. Szyszka, *Kult Maryi w Kościele według konstytucji „Lumen gentium”*; ks. J. Walasz, *Obowiązki duszpasterskie według Dekretu „O posłudze i życiu kapłanów”*; ks. A. Zuber, *Kościół i szkoła jako środowiska dysponujące środkami wychowania seksualnego.*

Wszystkie wymienione prace znajdują się w bibliotece Kurii Diecezjalnej. (sc)

*

Nowy kościół rzymskokatolicki w Drogomyślu pow. Cieszyn, pod wezwaniem Chrystusa Dobrego Pasterza i patronki parafii Matki Boskiej Jasnogórskiej, został konsekrowany dnia 11 maja 1969 r. przez Ordynariusza ks. Biskupa Herberta Bednorza. Parafia wybudowała ten kościół w niezwykle krótkim czasie: w stanie surowym stanął w ciągu jednego roku, zaś wykończenie do konsekracji trwało jeszcze półtora roku. Zaznaczyć trzeba, że parafia liczy obecnie tylko 900 katolików. Na jej terenie zamieszkuje ponadto tyleż samo ewangelików posiadających własny kościół. Kościół został wybudowany dzięki solidarnemu, ogromnemu wysiłkowi i życzliwości wielu dobrych ludzi, katolików i protestantów. **Zezwolenia na budowę** kościoła udzielono po rozebrawiu dwóch kościołów stojących na terenie obecnego Zalewu Goczałkowickiego (Zarzecze — Gołysz).

Projekt kościoła powstał we wrześniu 1965 r. i jako zupełnie oryginalny został zakwalifikowany przez SARP jako „Obiekt o wybitnych walorach architektonicznych”. Założenia inwestorskie do całości przygotował miejscowy proboszcz ks. mgr Arkadiusz Miś. Autorem projektu architektonicznego i architektury wnętrza jest mgr inż. Stanisław Kwaśniewicz, a konstruktorem mgr inż. Franciszek Klimek z Katowic. Autorami rzeźb kościoła są artyści plastycy Teresa Rauszer-Michałowska i Jerzy Kwiatkowski z Katowic. Tymczasową drogę krzyżową według projektu ks. mgr Mariana Zielnioka wykonała „Ars Catholica” w Katowicach. Projektantami oryginalnych witraży są artyści Jerzy i Maria Roga-Skapszy z Krakowa, wykonane zaś zostały one w firmie Ryniewicz-Zarzecki w Krakowie.

Kościół w kształcie ogromnego namiotu wystylizowanego, w kompozycji swej złożony jest z form otwartych i nawiązuje do stylu podbeskidzkiego. Wnętrze uwypukla posoborową funkcję liturgiczną kościoła. Posadzka opada amfiteatralnie, lud otacza prezbiterium z trzech stron. Konstrukcja jest cała żelbetowa. Wymiary kościoła wynoszą: 33X28 m, wysokość 24 m, nawy głównej — 15 m. Okna są podwójnie oszklone, a stropy ocieplone. Kościół ogrzewany jest ciepłym powietrzem (opalony ropą, z cyrkulacją wymuszoną). Kotara oddziela boczną kaplicę osobno ogrzewaną na nabożeństwa w tygodniu, a dla matek z dziećmi i dla katechizacji przeznaczono inną zaszkloną szeregiem drzwi kaplicę. Spowiedzi osób słabo słyszających służy dźwiękoszczelna kabina. Kościół wyposażony jest w elektronowe organy marki Philips i oryginalne ławki. Dwie zakrystie posiadają WC. Na realizację czeka kaplica chrzcielna, usytuowana za głównym ołtarzem, a także szczegóły wystroju i wyposażenia wnętrza, jak płaskorzeźba ażurowa „Emaus” i konfesjonały.

(A. M.)